

VELENCEI-TÓ KÖRZETI HEGYKÖZSÉG

RENDTARTÁSA

Hatályba lépett a közgyűlés által elfogadott /2026 (.....) számú közgyűlési határozat kihirdetésének időpontjával.

A hegyközségi rendtartás meghatározza a tagok számára azokat a szőlő- és bortermeléssel kapcsolatos normákat, amelyek a minőség- és eredetvédelem szempontjából szükségesek.

Ezek:

- a célszerű telepítés és fajtakiválasztás
- a megfelelő művelési mód meghatározása
- a szőlő kártevői és kórokozói elleni védekezés
- a szüret időpontjának megválasztása
- a szőlőfeldolgozás módja
- a borkezelés és forgalmazás szabályai
- a fenti műveletekkel kapcsolatos nyilvántartás és adatszolgáltatás.

A rendtartás előírásai a Velencei-tó Körzeti Hegyközség működési területére, az alábbiakban meghatározott borvidéki települések közigazgatási területeire terjednek ki: Aba, Gárdony, Kápolnásnyék, Nadap, Pákozd, Pázmánd, Seregélyes, Sukoró, Velence.

A hegyközség tagjainak a tagsági viszonyból fakadó alapvető kötelessége, hogy a szőlő- és bortermeléssel valamint forgalmazással kapcsolatos tevékenységet a hegyközségi rendtartás szerint végezze.

A rendtartás a hegyközség működési területén kiterjed:

- a szőlő- és bortermeléssel illetve az ezekből származó termékek felvásárlásával foglalkozó természetes és jogi személyekre, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra
- a hegyközség működési területén más művelési ágú külterületi ingatlanok használóira
- és azon házi kerti szőlőbirtokosokra, akik a hegyközség tagjai.

1.) A hegyrendészet és gazdálkodás szabályai

1.1.) A hegyközség területéhez tartozó utak, árkok, mezsgyék karbantartása:

A szőlőterületeik közvetlen környezetében lévő utak, árkok, műtárgyak, kerítések, átereszek, víznyelők, víztárolók stb. karbantartását az ültetvényhasználók kötelesek elvégezni, vagy elvégeztetni.

1.2.) A szőlőültetvényekben és környezetükben végzendő feladatok:

A hegyközség a szőlőterületek gyommentességének, környezeti tisztaságának, talajvédelmének kiemelt fontosságot tulajdonít. Ennek érdekében a hegyközség tagjai kötelesek a szőlőültetvényeiket és annak környezetét gyommentesen tartani. A gyomtalanítást szükség szerint, de évente legalább két alkalommal kötelező elvégezni. A szőlőültetvények környezetében meg kell akadályozni a szemétkerítést. A szőlőültetvény kivágásakor keletkezett támrendszer maradványok, tuskók, oszlopok, karók, huzalok eltávolítása kötelező.

1.3.) Az ingatlan tulajdonosok és használók a területükön lévő kiszáradt fákat, bokrokat a baleseti, biztonsági valamint engedélyezési szabályok betartása mellett kötelesek kivágni, továbbá a közterületre és a szomszédos területre átnyúló ágakat levágni és eltávolítani. A kerítésként használt élő sövény nyírásáról szükség szerint gondoskodni kell.

2.) Erózió megakadályozása:

A domborzati viszonyok adottságai miatt az erózió megakadályozása kötelező. A szőlőtelepítés módjának megválasztásával védekezni kell a lejtős területeken az erózió ellen. Ahol a domborzati viszonyok megkívánják teraszos művelést kell alkalmazni, illetve a termőtalaj borítottságáról kell gondoskodni. A vízmosásokat meg kell szüntetni, ennek megoldása érdekében az árkolás, a sáncolás, a gyepesítés és védőfasor, élő sövény létesítése egyaránt alkalmazható.

3.) A szőlőtelepítés és kivágás szabályozása:

A szőlőtermelés és a borászati tevékenység a mindenkor érvényes magyar és az Európai Unió törvények és jogszabályok betartásával, azoknak megfelelően történhet.

3.1.) Szőlő termőhelyi kataszter: A szőlő termőhelyi kataszter célja a mezőgazdaságilag művelt területek minősítése és nyilvántartása a szőlőtermesztésre való ökológiai alkalmasság alapján.

A szőlő termőhelyi kataszterbe tartozó terület a kataszteri osztályozás szerint:

- I. osztályú: szőlőtermesztésre kiváló adottságú,
- II. osztályú:
 - 1. szőlőtermesztésre kedvező adottságú,
 - 2. szőlőtermesztésre alkalmas terület lehet.

A szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt földterületeken a csemegeszőlő-telepítést kivéve gyümölcsös, erdő vagy fásítás telepítéséhez, faiskola, halastó létesítéséhez, valamint a termőföld más célú hasznosításához a hegyközség előzetes hozzájárulása szükséges.

3.2.) A szőlőtelepítés során az alábbiakat figyelembe kell venni:

- a) Borszőlőt telepíteni csak szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt területen lehet,
- b) Árutermő borszőlőültetvényt, ideértve a törzsültetvényt és a kísérleti célú borszőlőültetvényt, csak engedéllyel lehet telepíteni.
- c) Az új telepítési engedély és az újraterületi engedély (a továbbiakban együtt: telepítési engedély) feltételeire és az engedélyezési eljárásra vonatkozó részletes szabályokat a bortörvény mindenkor végrehajtási rendelete tartalmazza.
- d) a tőkehelyek száma nem lehet kevesebb 3300 tő/ha-nál
- e) sortávolság 1-3,5 méter, a tőtávolság 0,7 – 1,2 méter között változhat ,
- f) a telekhatártól betartandó telepítési távolság a sortáv fele, de minimum 0,8 méter
- g) árutermő borszőlőültetvény telepítésére és pótlására államilag ellenőrzött, engedélyezettként osztályba sorolt borszőlőfajta szaporítóanyag (gyökeres oltvány) használható fel.
- h) törzsültetvény létesítésére vagy az osztályba sorolást megalapozó kísérleti szőlőültetvény létesítésére bármely fajta szaporítóanyag felhasználható, amely
 - a Nemzeti Fajtajegyzékben vagy a Közösségi Fajtajegyzékben szerepel, vagy
 - állami elismerésre bejelentett és egyedi szaporítási engedéllyel rendelkezik, vagy
 - az Osztályba sorolt szőlőfajták jegyzékében, vagy a

- Kárpát-medencei szőlőfajta gyűjteményben szerepel.

i) A házi kerti szőlőtelepítésre bármely fajta szaporítóanyag felhasználható.

j) Direkt termő fajtákkal szőlőt telepíteni, vagy úratelepíteni tilos. E fajták terméséből készült bor nem hozható forgalomba.

3.3.) Telepíthető fajták: Borkészítés céljára szolgáló árutermő szőlőültetvény létesítésére és pótlására a fennálló jogszabályokkal összhangban a hegyközség területén a mindenkor Nemzeti Fajtajegyzékben meghatározott szőlőfajták használhatók fel.

Eredetvédelmi jelzésű borok előállítása esetében mind a fajtakörre, mind a szőlőtermesztési szabályokra az Etyek-Budai OEM és a Dunántúli OFJ termékleírásokban foglaltak az irányadók.

3.4.) Telepítési engedély: A telepítési engedélyt a hegybírónál kell kérelmezni a mindenkor hatályos jogszabályban rögzítetteknek megfelelően.

3.5) Telepítés bejelentése: Az árutermő borszőlőültetvény – beleértve a törzsültetvényt és a kísérleti célú borszőlőültetvényt – telepítésének tényét a telepítést követő napon be kell jelenteni a hegybírónak. A bejelentés adattartalmát és formátumát a HNT honlapján teszi közzé.

3.6) Kivágás bejelentése: A szőlőültetvény kivágását a kivágást követő 15 napon belül be kell jelenteni a hegybíró felé a HNT honlapján közzétett nyomtatványon.

4.) A szőlőtermesztés szabályozása:

a) Alkalmazható művelésmódok:

- alacsony kordon
- közép magas kordon
- Guyot-művelés
- ernyőművelés
- egyesfüggöny művelés

valamint az összes alacsony és hagyományos művelésmód, ha a technológiai feltételek és a szakmai hozzáértés biztosított.

b) A terhelés szabályozása: A hektáronkénti terméshozamot az OEM borok esetén az Etyek-Budai OEM, az OFJ borok előállítása esetén a Dunántúli OFJ termékleírás határozza meg.

c) Növényvédelmi kötelezettség előírásai:

- A szőlőt a művelési ágának megfelelő termeléssel kell hasznosítani. A szőlőültetvényt az ültetvény használója köteles a rendeltetésének megfelelően művelni, a tulajdonos köteles a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelését biztosítani. Az ültetvények nevelését, ápolását, a talajerő-gazdálkodást, a gyomirtást, a kártevők és kórokozók elleni védelmet környezet- és természetkímélő módon, a természet- és tájvédelemre vonatkozó szabályok előírásaira figyelemmel kell végezni.

- A hegyközség területén minden tag köteles a metszési munkákat a tőke művelési módoknak megfelelően legkésőbb április 15.-ig befejezni.

- Az ültetvényt a jó gazda gondosságával köteles művelni, a talajművelési szempontok szerint (pl. takarónövényes sorközművelés esetén a takarónövény magassága nem haladhatja meg az 50 cm-t).

- A szőlőültetvény tulajdonosok vagy használók kötelesek rügyfakadásig eltávolítani, megsemmisíteni a kipusztult szőlőtőkékét és a kivágott idős fás részeket, a metszéskor lemetezett vesszőket, nyesedéket a faszöveti betegségek megelőzése érdekében.
 - A szőlőültetvény tulajdonosok vagy használók kötelesek az ültetvény környékét gyommentesen tartani, megakadályozni a szemétkerakást, elvégezni a természetidegen anyagok, az elhalt fás tőkerészek, vesszők, tönkrement támberekezés maradványok eltávolítását, a hatályos szabályoknak megfelelő égetését, szeméttelre szállítását.
 - Amennyiben a nem, illetve nem kellő hatékonysággal elvégzett növényvédelmi, gyomtalanítási és támberekezés karbantartási munkák veszélyeztetik a szomszédos ültetvények művelését, egészségi állapotát, a hegybíró eljárást kezdeményezhet a tulajdonossal és használóval szemben.
 - A szőlőültetvény tulajdonosa és használója köteles a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (Grapevine flavescence dorée phytoplasma, FD) zárlati károsító okozta fertőzés felszámolása és visszaszorítása érdekében a Növényvédelmi Hatóság által meghatározott kötelező növényvédelmi intézkedéseket betartani, a Hegyközség által közzétett védekezési programban foglaltakat betartani.
 - A növényvédelmi védekezések során kizárólag hatóságilag engedélyezett, gyárilag zárt egységcsomagolású, érvényes felhasználási időtartammal rendelkező növényvédőszer használatát fel a használati utasítás szerint.
 - Az ültetvény használójának a növényvédelmi munkákról és a felhasznált növényvédőszerekről pontos feljegyzést kell készítenie a permetezési naplóban, amelyet a hegyközség és más ellenőrzésre jogosult hatóság kérésére köteles bemutatni.
 - A szőlőültetvényben a szőlő fás részeinek betegségét vagy veszélyes kártevő és kórokozó megjelenését a tag köteles haladéktalanul bejelenteni a hegyközségnek. A fertőzés továbbterjedésének megakadályozása érdekében a hegyközség a megyei Növényvédelmi Hatósággal közösen közérdekű védekezést rendelhet el.
 - Az ültetvény nem rendeltetésének megfelelő művelése esetén a hegybíró a mindenkor hatályos jogszabályokban foglaltak szerint eljárást kezdeményezhet a tulajdonossal és a földhasználóval szemben.
- d) további művelési szabályok:
- A gyomirtást az ültetvényekben a gyomnövények maghozó állapota előtt kell elvégezni, hogy a gyomfertőzés ne terjedjen, különös tekintettel az allergiát okozó gyomnövények irtására (pl. parlagfű).
 - A szőlő fenntartó tápanyag ellátását levélanalízis alapján végzett laboratóriumi szakvélemény szerint évente ajánlott elvégezni.
 - A szőlőtermelés melléktermékeit (a törkölyt – amennyiben mentes a kötelező lepárlás alól) lehetőleg komposztálva a talajba vissza kell juttatni a talaj humusztartalmának és tápanyag szolgáltató képességének javítására. A megfelelő talajélet és szervesanyag tartalom biztosítására 4-5 évenként szükséges a szerves trágyázás.
 - A tőkehiányok pótlását évről-évre folyamatosan kell végezni engedélyezett szaporítóanyag felhasználásával, az ültetvény fajtaazonosságának megtartásával. A gazdaságos szőlőtermesztés alapja a hiánymentes növényállomány.
 - A szüret időpontját a fajta érettségének (cukor- és savtartalom) és a szőlő egészségi állapotának megfelelően kell meghatározni. Hegyközségi szinten az OEM borkészítésre vonatkozó szüret kezdő időpontot a Választmány határozza meg, melyet a szokásos módon közöl a termelőkkel (a hegyközségi irodában, e-mailben, weboldalon).

- A hegyközség területén lévő szőlőültetvények, mint élettér és átvonulási terület vehetők számításba a meglévő vadállomány tekintetében. Ezért a szőlőben való vadászatnál a vadászati időszakon túl, a szőlőmunkák végzése miatt a vadászat veszélyessége fokozott. A hegyközség területén a vadászati szabályok szigorú betartásával lehet vadászatot folytatni. Az esetleges balesetek csak a törvényi előírások szigorú betartásával kerülhetők el. A hegyközség területén a vadászat korlátozása évente július 1-től november 1-ig tart.

5.) A grapevine flavesance dorée arany színű sárgaság szőlőkárosító elleni egységes növényvédelem szabályai

A termőalapok megtartása, valamint a grapevine flavesance dorée arany színű sárgaság szőlőkárosító (a továbbiakban: arany színű sárgaság) terjedésének megakadályozása érdekében a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) 34. § (1) bekezdése alapján, valamint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban: HNT.) Tanácsülésének T-13/3/2025 (12. 01.) határozata szerint a Hegyközség rendtartása a(z) számú fejezettel egészül ki annak érdekében, hogy egységes növényvédelmi szabályok kerüljenek bevezetésre és alkalmazásra Magyarország hegyközségeiben.

1. (1) Az egységes növényvédelem védekezési szabályai a szőlőterületek és a vektor rovar kártevők folyamatos monitorozása szemleterv alapján működő szemlecsoporthoz bevonásával történik.

(2) Az egységes növényvédelmi védekezésnek a vektor rovar kártevők elleni intézkedéseit a HNT által üzemeltetett országos amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) rajzási monitoring rendszer által nyújtott információk alapján a HNT irányítja. Az egységes növényvédelmi védekezési intézkedések kiterjednek a zárlati károsítóval fertőzött tőkék megjelölésére és kiszűrésére, a fertőzést terjesztő rovar vektorok gyérítésére, valamint a gazdanövények eltávolítására is.

2. A Hktv. 34. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően az egységes növényvédelem védekezési szabályai kiterjednek a hegyközség területén:

a) a Hktv. 4. § a) pontja szerinti szőlészeti termelőkre és azokra a Hktv. 4. § b) pontja szerinti borászati termelőkre, akik szőlőültetvénnyel rendelkeznek (a továbbiakban együtt: hegyközségi tagok) és a gazdasági aktában nyilvántartott szőlőültetvényeikre, valamint

b) a Hktv. 34. § (2) és (2a) bekezdése szerint a borszőlő termőhelyi kataszterbe sorolt

ba) ingatlanokra, utakra, vízelvezető árkokra, valamint

bb) az ingatlanok rendeltetésszerű használatával kapcsolatos létesítményekre és azok

tulajdonosaira, használóira és kezelőire

(az a) pont szerinti hegyközségi tagok és a b) pont szerinti tulajdonosok, használók és kezelők a továbbiakban együtt: egységes növényvédelemre kötelezett).

3. Az egységes növényvédelemre kötelezett köteles

a) a 2. pontban meghatározott területeknek az arany színű sárgaság tekintetében történő folyamatos növény-egészségügyi ellenőrzésére,

b) az arany színű sárgasággal lehetségesen fertőzött tőkék megjelölésére és kiszűrésére, a fertőzést terjesztő vektor rovar kártevők gyérítésére, és a gazdanövények eltávolítására, valamint

c) a szemlecsoporthoz tevékenységét segíteni és az ellenőrzéseket lehetővé tenni.

4. Az arany színű sárgaság terjedésének megakadályozása érdekében a hegyközség közgyűlése felhatalmazza

a) a hegyközség választmányát, hogy a hegybíró bevonásával

aa) a hegyközségi tagok kötelező részvételén alapuló szemlecsoporthoz megalakítsa,

- ab) a szemlecsoporthoz szemletervét meghatározza,
 - ac) az egységes növényvédelemre kötelezettet a szemlék alapján észlelt és a 3. pontban meghatározott kötelezettségek elmulasztása esetén az elmulasztott növényegészségügyi és további védekezési intézkedések teljesítésére kötelezze,
 - ad) együttműködik a HNT által működtetett amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) monitoring rendszer üzemeltetésével kapcsolatos intézkedések során
 - ae) az egységes növényvédelmi védekezés szabályainak betartását ellenőrizhesse,
- b) a hegyközség elnökét, hogy a hegybíróval együttműködve
- ba) a HNT által meghatározott egységes növényvédelmi védekezési időszakot kihirdesse,
 - bb) a HNT által előírt adatszolgáltatást teljesítse.
5. A szemletervben meg kell határozni a felderítés sorrendiségét és az ahhoz szükséges erőforrásokat, figyelemmel arra, hogy a zárlati károsító terjedésének megakadályozása közérdek.
6. a) A szemlék megvalósítása érdekében a hegyközségi tag a Hegyközségi Információs Rendszerben nyilvántartott, a hegyközség működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő ültetvényének területe alapján megállapított minden megkezdett kettő hektár után számítva egy-egy munkanapra, összesen legfeljebb tíz munkanapra köteles a szemlecsoporthoz munkájában személyesen vagy az általa kijelölt személy útján részt venni.
- b) A szemlecsoporthoz részt vevő személy – a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal (a továbbiakban: növényvédelmi hatóság) kivételével - köteles elvégezni a HNT honlapján közzétett távoktatást.
- c) A szemlecsoporthoz legalább három tagúnak kell lennie. A tagok közül legalább egy személynek szakirányú képzettséggel és tapasztalattal kell rendelkeznie.
7. (1) A fertőzések korai felismerése és a gyors beavatkozás elősegítése érdekében a szemlecsoporthoz várható ellenőrzési időpontját megelőzően a hegybíró szükség esetén értesíti az egységes növényvédelemre kötelezetteket.
- (2) Az egységes növényvédelemre kötelezettek a szemlecsoporthoz ellenőrzést megelőzően kötelesek önellenőrzést végezni. Az önellenőrzés elvégzéséhez szükséges ismeretekről a HNT online tananyagot készíti.
- (3) Az egységes növényvédelemre kötelezettek önellenőrzés keretében szemlézik a saját ültetvényüket illetve a 2. b) pont ba) - bb) alpontokban meghatározott területeket és létesítményeket. Az önellenőrzés keretében kötelesek a fertőzés tüneteit mutató szőlőtőkék megjelölni, valamint az ültetvény fertőzöttségének mértékét megállapítani továbbá a karantén területeken a rezervoár gazdanövényeket haladéktalanul eltávolítani;
- (4) Ha a szőlő ültetvényen észlelt fertőzöttség mértéke meghaladja a 20%-ot, akkor a hegyközségi tag köteles haladéktalanul értesíteni a növényvédelmi hatóságot és a hegybíró.
8. A szemlecsoporthoz a hegyközségi tagon kívül tag lehet:
- a) az önkéntes tag vagy a nyilvántartott adatszolgáltató,
 - b) a növényvédelmi hatóság képviselője,
 - c) a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara munkavállalója és tagja,
 - d) a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara tagja,
 - e) szakirányú oktatási intézmények oktatója, esetleg tanulója,
 - f) a Magyar Honvédség állományába tartozó személy,
 - g) a hegyközséggel, a hegyközségi tanáccsal vagy a HNT-vel kötött együttműködési megállapodás alapján kijelölt személy.
9. A szemlecsoporthoz vezetője a növényvédelmi hatóság képviselője. Ha a szemlén nem vesz részt a

növényvédelmi hatóság képviselője a hegybíró jelöli ki a szemlecsoport vezetőjét az adott napra és részére megbízólevelet állít ki.

10. A szemle célja a szőlőterületek növényegészségügyi felmérése, a fertőzöttség mértékének meghatározása, az elhanyagolt és a nagymértékű fertőzöttség miatt kötelezően kivágandó tőkék, ültetvények, rezervoár gazdanövények beazonosítása.

11. (1) A szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) Ha a szemlén nem vesz részt a növényvédelmi hatóság képviselője, a jegyzőkönyvet a hegybíró készíti elő a HNT által meghatározott egységes országos eljárásrend szerint, melynek a szemlecsoport vezetője által aláírt egyik példányt meg kell küldeni a növényvédelmi hatóságnak.

12. (1) A HNT által üzemeltett országos amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) rajzási monitoring rendszerének riasztása alapján a hegyközség elnöke egységes növényvédelmi védekezésre hív fel a vektor rovar károsító ellen a hegyközség teljes területére vagy annak meghatározott részére. Szomszédos hegyközségek esetében az érintett hegyközségek elnökei összehangoltan, illetve együttesen is elrendelhetik a vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezést a szomszédos hegyközségek teljes vagy meghatározott területére. A vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezést a helyben szokásos módon úgy kell közzé tenni, hogy arról az egységes növényvédelemre kötelezettek tudomást szerezzenek. A Hktv. 45/A § (3) bekezdés alapján a hegyközségi tagokat a hegyközségi névjegyzékben kezelt e-mailcímre vagy telefonszámra küldött elektronikus üzenetben is lehet értesíteni.

(2) A vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezésre való felhívásban meg kell határozni

- a) a védekezés időpontjának kezdetét és várható befejezését,
- b) a felhasználható növény-védőszerek kereskedelmi nevét és kijuttatási technológiáját,

(3) Növény-egészségügyi zárlat esetén a növényvédelmi hatóság által elrendelt intézkedéseket kell végrehajtani.

13. A hegybíró kockázatelemzés alapján ellenőrizheti az egységes növényvédelmi védekezési szabályok betartását és a rendtartás szabályainak megszegése esetén tájékoztatja a hegyközség elnökét.

14. A hegyközség elnöke felszólítja az egységes növényvédelemre kötelezettet a jogellenes állapot megszüntetésére és az egységes növényvédelmi védekezés szabályainak teljesítésére.

15. Ha a hegyközségi tag a felszólításban megjelölt időszakon belül nem teljesíti az előírt növényvédelmi védekezési intézkedést, akkor bírsággal sújtható. A bírság mértéke:

a) a 3. pont megszegése esetén a borvidék elmúlt három évi átlagos hektáronkénti termelési értékének kétszerese (ezer Ft-ra kerekítve), de legalább 200 000 Ft, a 15. b) - c) pontok szerinti eltérésekkel

b) a 6. a) pont megszegése esetén az elmulasztott munkanaponként az egy napra jutó minimál bér kétszerese, de legalább 50 000 Ft,

c) a 7. (2) –(4) bekezdések megszegése esetén a borvidék elmúlt három évi átlagos hektáronkénti termelési értéke (ezer Ft-ra kerekítve), de legalább 100 000 Ft,

16. Ha az egységes növényvédelemre kötelezett nem tagja a hegyközségnek és az egységes növényvédelmi védekezésre vonatkozó kötelezettségének a 14. pontban meghatározott felszólítás ellenére sem tesz eleget, a hegyközség elnöke a Hktv. 34. § (6) bekezdése alapján a törvényszéktől kéri a felszólításnak megfelelő kötelezését.

17. A rendtartás e fejezetében foglalt az aranyszínű sárgaság elleni egységes növényvédelmi védekezési szabályok bevezetése és működtetése kapcsán, továbbá az egységes országos szakmai gyakorlat előmozdítása érdekében a HNT ajánlásokat és iránymutatásokat adhat ki, melyeket közzé tesz honlapján (www.hnt.hu).

6.) A borgazdálkodással összefüggő feladatok:

- a.) Ahhoz, hogy a hegyközség a borvidéken előírt minőség és eredetvédelmi funkcióját maradéktalanul megtartsa, szükség van arra, hogy megfelelő adatok álljanak rendelkezésre a hegyközségi tagok tevékenységéről.
- b.) A borászati termék származását csak úgy lehet garantálni, ha az előállítás minden fázisát nyomon lehet követni. Tudni kell, hogy mi történik a leszüretelt szőlővel, azt saját felhasználásra dolgozza fel a tag, illetve azt ki vásárolja fel, illetve a termelőtől megvásárolt bor melyik feldolgozó üzemhez, vagy forgalmazóhoz kerül és mi történik vele.
- c.) Nem csak a származás, de a minőség szempontjából sem közömbös, hogy egy adott mennyiségű szőlő hol jelenik meg borként és milyen mennyiségben.
- d.) Ezért úgy a termelőnek, mint a feldolgozónak (felvásárlónak, forgalomba hozónak) egyaránt valósághűen dokumentálni kell a tevékenységét.
- e.) A hegyközség tagjainak szőlőterületéről, a bortárolásra alkalmas eszközeiről, tárolóterületéről nyilvántartást kell vezetnie.

A borászati üzem

- a természetes alkoholtartalom növelése,
- a borászati termék savtartalmának növelése,
- a borászati termék savtartalmának csökkentése,
- a borászati termék édesítése

művelet végzését köteles írásban bejelenteni a művelet végrehajtási helye szerint illetékes hegybíró részére. A bejelentés másolatát, a bejelentés elküldésének igazolásával a borászati üzem borászati nyilvántartásának mellékleteként meg kell őrizni.

Az adatszolgáltató a területileg illetékes hegybíró részére, a borpiaci év november 30-ig az adott borpiaci évben szüretelt szőlő mennyiségéről, valamint felvásárolt szőlő esetén a felvásárlási árról a HNT honlapján közzétett formátumban és adattartalommal adatot szolgáltat. A november 30-a utáni szüretről a területileg illetékes hegybíró a HNT honlapján közzétett formátumban és adattartalommal november 30-a előtt tájékoztatni kell.

Az adatszolgáltató a gazdasági aktát vezető hegybíró részére szeptember 10-ig az előző borpiaci évben forgalomba hozott borászati termék mennyiségéről a HNT honlapján közzétett formátumban és adattartalommal adatot szolgáltat, amit a gazdasági aktát vezető hegybíró a Hegyközségi Információs Rendszerben (továbbiakban: HEGYIR) rögzít.

Szüret elmaradásának bejelentése: A gazdasági aktában termőként nyilvántartott ültetvény esetben az adatszolgáltatónak a szüret elmaradásának okát a szőlőültetvény helye szerint

illetékes hegybíró felé be kell jelentenie a szüret elmaradását okozó káresemény bekövetkezését követő 15 napon belül. Lopás esetén a bejelentéshez mellékelni kell a feljelentés másolatát. A HNT kockázatelemzés alapján elrendeli ezen ültetvények legalább 5 %-ának ellenőrzését.

A bor minőségét és mennyiségét a termőhely, a fajta, a termelés és a technológia alapvetően meghatározza. A borkezelés célja, hogy a bor megfelelő körülmények között elérje és minél tovább megőrizze a termőhelyre, fajtára jellemző karakterét, íz, illat, zamatanyagát és ezek harmóniáját. A törvény értelmében szőlőmustot és szőlőbort csak szőlőből szabad előállítani.

További szabályozás:

- a.) A must és bor előállítása és kezelése során csak meghatározott anyagokat megengedett arányban lehet felhasználni és csak meghatározott eljárásokat szabad alkalmazni a 2020. évi CLXIII. törvény (Btv.) előírásainak megfelelően. Az ettől eltérően készített és kezelt borászati termékeket hamisítottaknak kell tekinteni.
- b.) Forgalomba hozatalra szánt termékek készítése során úgy kell alkalmazni a megengedett anyagokat és eljárásokat, hogy a végtermék megfeleljen a termékszabályokban vagy más módon előírt minőségi követelményeknek.
- c.) A bor megnevezésében, jelölésében a termőhelyre, szőlőfajtára, minőségre, évszámra, termelőre utaló kifejezés csak akkor alkalmazható, ha ezek a jelölések a valóságnak megfelelnek.
- d.) A minőség és eredetvédelem érdekében szükség van a tagok tevékenységének részletes és pontos ismeretére, hogy a termelésről, forgalmazásról pontos adatok álljanak a hegyközség rendelkezésére, hogy a termék nyomon követhető legyen a termelőtől a fogyasztóig. A határidőre történő pontos adatszolgáltatás előfeltétele a különféle támogatások elnyerésének.
- e.) A szüret időpontjáról, a betakarításról, a szőlőfeldolgozásról, az értékesített, ill. felvásárolt szőlő mennyiségéről – szőlőfajta és minőségi kategória szerinti bontásban – a tag köteles nyilvántartást vezetni és annak alapján adatszolgáltatást teljesíteni a hegybíró részére a 26/2021. (VII.29.) AM rendelet szerint.
Szőlőtermésről a szüret befejezését követő hét napon belül, de legkésőbb november 30-ig a szőlőterület szerint illetékes hegybírónak szüreti bejegyzési igazolás kiadása céljából. A bor előállításáról a szüretet követő január 10-ig a borászati üzem szerint illetékes hegybírónak az első bor származási bizonyítvány kiadása céljából. Az előző borpiaci évben történt bor felhasználásáról és a július 31-i borkészletről szeptember 10-ig a gazdasági aktát vezető hegybíró felé.
- f.) A hegybíró az adatszolgáltatás elmulasztása esetén felszólítja a mulasztót a hiány pótlására. A felszólítás utáni 8. napot követően, ha az adatszolgáltatás nem teljesül, a hegyközségi tag a 2020. évi CLXIII. törvény (Btv.) előírásainak megfelelően mulasztási bírság megfizetésére kötelezhető. Aki az adatszolgáltatást elmulasztja, nemzeti támogatásban nem részesülhet, az adatszolgáltatás teljesítéséig részére származási bizonyítvány nem adható ki.

- g.) Az ellenőrzést a választmány legalább két tagja végezheti a hegybíró bevonásával. A tag az ellenőrzés alkalmával a szőlészeti és borászati nyilvántartásait és az ezekkel kapcsolatos bizonylatait köteles bemutatni. Készletellenőrzés esetén azt tevékeny közreműködésével segítenie kell. Az adatszolgáltatási bejelentések ellenőrzése esetenként történik.
- h.) A borászati tevékenység, a borforgalmazás, a nyilvántartási kötelezettség ellenőrzésének szabályozása a 2016. évi LXVIII. törvényben (Jöt.) előírt nyilvántartás vezetése alapján történik.
- A terméket származási bizonyítvánnyal kell átadni a vevőnek. A származási bizonyítvány beszerzése, ill. továbbadása a termékkel együtt az eladó kötelezettsége.
- i.) A tagok borforgalmazására vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségének és a nyilvántartások vezetésének szabályozása (felvásárlási, közfogyasztási értékesítés önfogyasztás, technológiai veszteség - fajta, minőségi kategória szerinti bontásban) pincekönyv szerint, naprakész állapotban.

7.) A hegyközségi adatszolgáltatás rendje a Nemzeti Adó- és Vámhatóság felé

A hegybíró a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény 40. § (2) bekezdés j.) pontjában meghatározott adatokat a HNT-n keresztül a tárgyévet követő január 31-ig adja át a vámhatóságnak és a borászati hatóságnak.

8.) Származási bizonyítvány:

Származási bizonyítványt csak a hegyközségi nyilvántartásban szereplő termelő és felvásárló kérhet, aki gazdasági aktaszámmal rendelkezik, határidőre teljesítette az hegyközségi járulék fizetési és adatszolgáltatási kötelezettségét. Bort forgalomba hozni, valamint borászati feldolgozás céljára szőlőt értékesíteni csak származási bizonyítvánnyal szabad.

Szüreti bejegyzési igazolás iránti kérelmet az adott borpiaci évben szüretelt szőlő mennyiségéről a borpiaci év november 30-ig kell benyújtani. A kérelemhez felvásárlás esetén mellékelni kell a mázsajegyet/felvásárlási jegyet,/átvételi elismervényt/számlát vagy nyilatkozni kell a szőlő saját feldolgozásáról. A megkülönböztetett jelölésű (jégbor, stb..) borszőlő származási bizonyítvány kérelméhez csatolni kell a szüret előtt felvett jegyzőkönyvet. Ha a kérelemhez nem mellékeltek a szükséges iratokat, a származási bizonyítvány nem adható ki. A szüreti bejegyzési igazolás elvesztését vagy megsemmisülését a hegybíró részére kell bejelenteni, aki jegyzőkönyv felvételét követően a HEGYIR-ben rögzítette adatok alapján új szüreti bejegyzési igazolást ad ki.

A borászati termék származási bizonyítvány kiadását a hegybíró által nyilvántartott, gazdasági aktaszámmal és borászati üzemmel rendelkező természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kérheti a HNT által közzétett nyomtatványon. Az első borászati termék származási bizonyítvány kiadását legkésőbb a szüretet követő január 10-ig kell kérelmezni a borászati üzem szerint illetékes hegybírónál. A november 30-át követően szüretelt szőlőből készült borászati termék előállítás esetén az első borászati termék származási bizonyítványt a szüretet követő március 31-ig kell kérelmezni. A bor első származási bizonyítvány kérelemhez mellékelni kell a szüreti bejegyzési igazolás eredeti példányát és a

borászati termék nyilvántartás kérelemben szereplő borászati tételre vonatkozó részének másolatát. A hegybíró megfelelő kérelem alapján az első bor származási bizonyítványt kiállítja. Borászati termék származási bizonyítvány elvesztését vagy megsemmisülését az azt kiállító hegybíró részére kell bejelenteni, aki jegyzőkönyv felvétele után a HEGYIR-ben rögzített adatoknak megfelelően új sorszámu bor származási bizonyítványt állít ki.

A forgalomba hozatali céllal kért C-típusú (végső) bor származási bizonyítvány alapján a NÉBIH Borászati és Alkoholos Italok Igazgatóságának Laboratóriuma végzi el a szükséges érzékszervi és laborvizsgálatokat a forgalomba hozatali engedélyezéshez.

Adómentes borkészítés esetén bor származási bizonyítvány nem adható ki.

A bor származási bizonyítványon az adatok csak nyomtatott formában szerepelhetnek. Ha a kérelemben szereplő adatok nem felelnek meg a valóságnak, továbbá ha a hegyközségi tag az adatszolgáltatási és/vagy járulékfizetési kötelezettségének nem tett eleget, a származási bizonyítvány kiadása iránti kérelmet el kell utasítani.

A must, illetve a bor javítása esetén a származási bizonyítványon akkor is fel kell tüntetni az alkoholtartalom-növelés vagy édesítés tényét, ha azt nem azon a tételen végezték, amelyre a bor származási bizonyítványt kérik, hanem egy vagy több résztételnél, amiből a végső borászati termék tétel áll.

Aki a származási bizonyítvány kérelem benyújtására az előzőekben meghatározott határidőket elmulasztja – kivéve az előre bejelentett későbbi szüretet – mulasztási bírsággal kell sújtani. A mulasztási bírság a HNT bevétele.

A szüreti bejegyzést követő év január 10-ig bor származási bizonyítvány céljára fel nem használt szüreti bejegyzési igazolást az azt kiállító hegybírónak át kell adni, aki érvényteleníti és a felhasználás elmaradásának okát tartalmazó jegyzőkönyvet készít.

Szüreti bejegyzési igazolás csak annak a termelőnek adható ki, aki az előző évi szüreti bejegyzési igazolásaival elszámolt és adatszolgáltatási kötelezettségét teljesítette.

A szüreti bejegyzési igazolást a hegybírónak, a szőlőt feldolgozó borászati termelőnek és a szőlőtermelőnek 5 évig meg kell őriznie.

A bor származási bizonyítványát csatolni kell a forgalomba hozatali engedélykérelemhez. A bor származási bizonyítványában foglaltaknak a mennyiség és a bor megjelölése tekintetében egyeznie kell a forgalomba hozatali engedélykérelemben szereplő adatokkal. Származási bizonyítvány hiányában a forgalomba hozatali engedély nem adható ki.

9.) Hegybírói és hegyközségi igazolások

Nem hegyközségi tagok kérelmére kiállított hegyközségi/hegybírói igazolások eljárási díja a hegyközség közgyűlési határozatában kerül megállapításra.

Szőlő termőhelyi kataszterben szereplő területek művelési ág változtatásának eljárási díja a hegyközség közgyűlési határozatában kerül megállapításra.

10.) Egyes szabálysértések és büntetések mértéke

10.000 Ft-tól 500.000 Ft-ig terjedő mértékű büntetéssel sújthatók az alábbi szabályszegések:

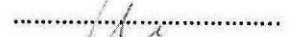
- az ültetvényéhez tartozó mezsgyének, útszakasznak, ároknak vagy ezek műtárgyainak a rendtartásban foglalt karbantartásának elmulasztása

- az erózió elleni védekezés elmulasztása
- növényvédelmi kötelezettség elmulasztása
- a szőlő veszélyes betegségeinek és kártevőinek bejelentési kötelezettségének elmulasztása
- a gyomirtás hiányosságai esetén
- a must és a bor előállítása, kezelése során törvénybe ütköző cselekménynek, azaz hamisításnak minősülő tevékenység esetén a termőhelyre utaló megnevezés használatának megtiltása 2 évig és pénzbírság
- hamis termékmegjelölés alkalmazása esetén a termékre a borvidéki elnevezés, a minőségi kategóriában történő forgalmazás megtiltása, valamint pénzbírság

Jelen Rendtartás a választmány javaslatára a 2026-05-12-én megtartott közgyűlésen a KGYH-7/2026 számú határozattal elfogadásra került.

Pázmánd, 2026. május

Dobos Ferenc Elnök

Nagy Gábor jkv. vezető

Borostyán-Kovács Tamara jkv. hitelesítő

Köllő Zsolt jkv. hitelesítő